

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

DZIENNIK CZĘSTOCHOWSKI

Polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki
Poświęcony sprawom miejscowym oraz

ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO **CENA 3 kop.**

CENA PRENUMERATY
za miejscowych i zamiejscowych.
Rocznie Rb. 6.—
Półrocznie — 3.—
Kwartalnie — 1.50
Miesięcznie — 50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II № 38, telefonu № 50.
skrzynka pocztowa № 21, adres telegraficzny „Dziennik-Częstochowa”.
Redakcja otwarta tylko w dni powszednie od godz. 5-ej do 7-ej wieczorem.
Administracja w dni powszednie do godz. 6-ej wieczorem, w niedziele i święta
do godz. 11-ej rano. Recepty bez zastrzeżenia nie zwracają się.
Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmuje księg. p. J. Nowicki i S-ka.

CENA OGŁOSZENIA:
Za jeden wiersz lub jego miejsce na
1-szej stronie 30 k., na IV-iej 10 k.
Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.
Nadesłane za wiersz 50 kop.
Ogłoszenia osobne po 3 kop. za wyraz.

Z dnem 10 Sierpnia, otwartą została
Apteka
przy Alei I-iej № 12.

H. Arbajter.

Stefan Zembrzuski

pom. adw. przysięgł.

powrócił

Aleja II ga. № 42.

Kalendarzyk.

D. 13 Sierpnia.

święta chrześcijańskie: dziś Hipolita i Kar
sjana, jutro Euzebiusza.

święta słowiańskie: dziś Rostawa, jutro De
browoja.

Wzród słońca g. 4 m. 34, zachód g. 7 m. 35

ogłoszenia historyczne: 1796. Ustanowienie policji
lekarskiej w Warszawie.

Z Jasnej Góry.

...ja tłumnie kompa-

bywają złodzieje, należy więc pieniądze i ko-
sztożność dobrze schować. Często okradanie
pątników nakazuje te ostrożność.

3) Kompanja bywa wprowadzana do ko-
ścioła wielkiego, gdzie po oddaniu czci Naj-
świętszemu Sakramentowi, przechodzi do ka-
plicy Matki Boskiej Częstochowskiej. Tu po
oddaniu również czci Najśw. Sakramentowi i
Przezystej Bogarodzicy, uwielbianej w obrazie,
laskami słynącym, winna kompanja wyjść przez
kaplicę na dziedziniec klasztorny i spokojnie
rozjechać się celem zajęcia odpowiedniego po-
mieszczenia na nocleg.

4) W Świątyni Jasnogórskiej zabroniono
używać przez kompanje dzwonka, do zwolniane-
nia się, gdyż to robi zamek. Dzwonek w Świą-
tyni może być używany tylko przy Mszy S-tej.

5) Po zajęciu kwatery, należy dobrze się
umyc, wyrzucić ubranie z kurzu i jak przystoi
na miejscu świętem, udać się do stóp Naj-
świętszej Pani Częstochowskiej.

6) Kto pragnie, aby na jego intencję, lub
wedle życzenia, była odprawiona Msza S-ta na
Jasnej Górze, powinien udać się do zakrystji i
tam złożyć ofiarę na ręce zasiadającego, do te-
go celu umyślnie, zakonnik ojea kustosa, czy-
li zarządzającego zakrystją, i powiedzieć na ja-
ką intencję Ofiara Mszy Św. ma być odprawio-
na.

7) Kto ma intencję złożyć ofiarę na ko-
ściół, może to skutecznie, składając również w
zakrystji na ręce O. Kustosa, albo też złożyć
na taczkę, kwestującemu zakonnikowi, lub zło-
żyć do skarbonki kościelnej.

8) Nikogo innego zakon nie upoważnia
nigdy do odbierania ofiar, jak jednych tak dru-

wałach klasztornych i świątyni i opowiedział
dokładnie znaczenie wszystkich miejsc.

15) W Częstochowie często pielgrzymi
spotykają różne budy z widowiskami, nie
wspólnego niemającymi z miejscem świętym,
ani z ich pielgrzymką, więc aby nie rozpraszać
pobożnego nastroju, powinni je omijać.

16) Obowiązkiem przewodnika mieć za-
pewnione noclegi dla pielgrzymów, jak również
na noclegach odmawiać, starym i budującym
zwyczajem, wspólnie modlitwy poranne i wię-
czorne, w czasie wolnym śpiewać pobożne
pieśni.

17) Po całodziennym umęczeniu, przewo-
dnicy winni zbierać swych braci i siostry na
wały przed szczytowy ołtarz N. M. Panny Czę-
stochowskiej i tam chwalić Ją w pobożnych
pieniach.—Śpiewom wielce ułatwiają orkiestry,
jeśli kompanje z sobą mają.

18) Posiłać się należy strawą gotowaną,
nie żałować groszy na to: jest również bardzo
dobrą rzeczą, starym zwyczajem, zabierać ży-
wność z sobą.

19) Wodę zdrową w obfitej ilości, na Ja-
snej Górze pątnicy znajdują, gdzie jest dostarc-
na dla wygody spragnionych, kilkoma
nami.

20) Ojcowie paulini, żadnej
oliwy i t. p. przedmiotów nie sp
jeżeli to się praktykuje, to bez

21) Pielgrzymi o ile ich
winni starym zwyczajem
czy też szkaplerze na
bliźnich; mile są tal
świętego.

portrety, ołtarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakres rzemieślniczo-
najwykwalifikowanych pod względem artystycznego wykonania, ze wszystkich krupowych i zagranicz-
drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty sztukatorskie. Zakład podejmuje
fach najodleglejszych, inżynierów, rysunki i kosztorysy na każde żądanie darmo. Ceny przystępne

Polski byłoby rzeczą nieprawą, a nadto chęcią powstrzymaniu napływu wód.

Skutek byłby wręcz przeciwny zamiarom. Część więcej swobodniejsza rzuciłaby się za granicę, a skoczywszy tam studia, musiałaby jedno z dwojga: albo tam pozostać, albo, wróciwszy do kraju, być rośliną egzotyczną we własnym społeczeństwie. W jednym i drugim razie być niemal straconą siłą dla kraju.

A zatem logika każe tu, w kraju, wytworzyć takie środowisko, w którymby dziewczyna polska miała zarazem poczucie tego, że jest u siebie w domu i że ma zupełnie tyle samo — środków do nauki i tyle samo praw ile każdy młody chłopak.

Gimnazja żeńskie, najzupełniej równouprawnione z żeńskimi, to był pierwszy realny krok w tej sprawie, aczkolwiek dotąd nie są jeszcze porównaane prawa, zdobyte maturą i studjami uniwersyteckimi. To jeszcze kwestja czasu.

Przedewszystkiem myśmy winni dotożyć starania, by tu sprawa szła poważnie, więc do faktów bardzo odpowiednich liczę określenie na uniwersytecie owych „pseudostudentek“, tak zwanych „hospitanek“, a pozostawienie nadzwyczajnych słuchaczek na ściśle przestrzeganych warunkach półrocznych egzaminów. I tu powstaje kwestja czasu — zakreślenie praw, uzyskanych tymi egzaminami.

Z kolei przychodzi sprawa innego charakteru, ale ważniejsza od tamtych. Byłoby rzeczą śmieszna dowodzić różnicy charakterów mężczyzny i kobiety, a również nie w krótkim artykule dziennika przedstawiać zasadę naturalną i rozwój dziejowy tej różnicy. Musimy tylko formułę postawić. Mężczyzna żyje więcej myślą, kobieta więcej sercem.

Ta różnica nie tylko jest faktem, ale jest pożądaną zawsze i na zawsze. Tam tylko jest prawdziwe życie, gdzie jest falowanie, scieranie się, a to możliwe jedynie przy różnicy składowców, czy prądów.

Charakter wszelkiej cywilizacji (nie stopień jej) w czasach dzisiejszych, czy starożytnych jest i był wpływem wspomnianej różnicy, jaka istnieje, lub istnieje.

Chcemy wiedzieć, dla czego ta, lub owa krew jest krowa, czy łagodna, brutalna, czy zła, czy dobra, zapytajmy na jakim stanowisku jest kobieta?

W europejskim społeczeństwie — ostatnich paruset lat ukształt — kobiet poszło różnemi drogami. Kobieta może być bardzo często myśl mężczyzny, a kobieta może być wzajemnie się gniewająca. Do te-

podnieść siły czynnika cywilizacyjnego, kobiecie najbardziej właściwego... serca. Niech ona przez myśl i wiedzę tejże miary, co u mężczyzny, wypłynie sercem swoim na wszelkie stosunki. Ale niech nas Bóg zachowa od kobiet wymęczonych, które tylko w pragnieniu zwyczajów, sportów i nieobyczajów mężczyzny w życiu prywatnem, czy publicznem widzą ostatnie słowo sprawy kobiecej. Z niczem się nie da porównać zbawienny wpływ kobiety rozumem i nauką równej mężczyźnie, a wyższej sercem i delikatnością uczuć; ale też nic bardziej wstrętnego nad kobietę, która tężyzną i rubasność mężczyzny naturą swoją nerwową doprowadza zawsze do płaskiej a cklowej karykatury. Niech kobieta nigdy nie zapomina o słiznem powiedzeniu profesora Legouvé:

„Kobieta wszystko powinna umieć i wszystko rozumieć, by wszystko uszlachetnić... A więc zdobywać światła i nauki, ile starczy zdolności i sił, ale nie porać się ze wszelką studentką.

Życie w kawiarniach, na komersach, na burzliwych, a nieraz i brutalnych wiecach, ciągnących się do północy z następnymi pochodami po ulicach — to nie dla „polek-studentek“. Niech one to studentom zostawia. One tego nie „uszlachetnią“, a ku nim z tej kurwawy kawiarnianej i ulicznej zawsze coś przylgnie.

Oto jest punkt, w którym u nas do dziś nie się nie działo, a że skutki tego nikomu nie tajne. Nie mogło być inaczej. Studja wyższe muszą mieć większą swobodę, większą niezależność codziennych, że tak powiem, ruchów, a wraz z tem większe zbliżenie się z uczestnikami tych studjów.

Półka, jak już powiedziano, jest nerwowo-zapalną, a wszelka nowość ją porywa chociażby formą. Cóż bardziej prostego, że słowo „koleżanko“ z ust młodego chłopaka ma dla niej czar niezwykły? Do niej dotąd mówiono: „pani!“ — ona mówiła tylko: „panie!“ — dziś mówi: „kolego!“.. Nic złego w temby nie było, bo to tylko forma, ale za każdą formą jest i treść, a to jest właśnie punkt, w którym nie obwijaćmy sprawy w bawełnę, bo ona jest tak ważną, że wszelkie osłanianie prawdy jest zdrożnem.

Nasza młodzież męska nie dorosła do zrozumienia słowa „koleżanka“ — i dla chłopców to także nowość, z którą się jeszcze nie obyli i nie obrachowali, czem ona jest? Nie zeznają, że treścią tego słowa to głównie: „obowiązek“, a przedewszystkiem: „honor“... a nie przyjemność, lub, co gorsza, przyjemnostka, czy sport... Czy mam dać na to dowody?... Gdyby wiadomem było, że kolega X namawiał kolegę Y do jakiej brudnej sprawy, nie wątpię ani chwili, że ogół cofnąłby rękę owemu panu X... A czy przed kilku laty ten ogół kolegów

staje się uniwersytet, gdy na jego gruncie wiażuje się tego rodzaju sprawy? Czy uczestnicy w nich nie plamią uniwersytetu?

Pozostawiamy młodzieży męskiej czas na to, by między sobą wyrobiła w tej sprawie opinię publiczną, starajmy się rozwinąć też opinię publiczną w gronie młodzieży żeńskiej. Dotychczas tego być nie mogło.

Dziewczęta, rozsypane po całym mieście, w najrozmaitszych środowiskach moralnych, wśród prądów, często wprost sprzecznych, stanowią ruchomy piasek, rzucany temi prądami na prawo i lewo.

Stworzyć ognisko, przy którymby one skupić się mogły, „u siebie, w swoim domu“ i gdzieby wolno od wszelkich sugestji „miedzy sobą“ mogły określić zasadę: „nasze stosunki z kolegami mają się zatrzymać na tej, a nie innej granicy“ — wyrobić w tej mierze opinię publiczną — wygłosić hardo: „chcemy nauki i światła na równi z mężczyznami, ale nie przyjmujemy obyczajów męskich.“ Oto najbliższe żądanie, które nas zająć powinno, które społeczeństwo polskie musi poprzeć, bo to sprawa Polski, która do dziś była jego chlubą.

Z różnych stron.

— Z Łodzi donoszą:

W piątek w korytarzu przed kancelarją sędziego śledczego 5 ludzi dało 20 strzałów rewolwerowych, którymi postrzeleni zostali Cyryl Repko, majster tkacki, syn jego Nikołaj Repko i żołnierz Ignacy Mrugański.

Do konwoju, prowadzącego jakiegos areztowanego, na ul. Benedykta jacyś ludzie dali kilka strzałów. W zamieszaniu areztowany i owi ludzie uciekli, a kiedy żołnierze dali za nimi kikanacie strzałów, kule ranily śmiertelnie 18-letniego Franciszka Zarębskiego i 43-letniego Antoniego Zabiałę.

Na ul. Głównej raniony został robotnik Adam Galus dwiema kulami rewolwerowymi, trzecia kula, przeznaczona dla niego, trafiła 7-letnią Aleksandrę Włocławską.

W czwartek, gdy na zmianę nocną dążyli robotnicy Tow. akc. Ludwika Gejera, a przed bramą fabryczną przechodził lokaj p. Ryszarda Gejera, 23-letni Leon Sędziak, z tłumem padło 7 strzałów. Rażony wszystkimi kulami Sędziak padł i umarł niebawem.

W Dąbrowie, pod Łodzią, do idącego ul. Wąską piekarza i właściciela domu, Ignacego Szymańskiego, jacyś ludzie dali kilka strzałów rewolwerowych i położyli go trąpionym miejscu.

— Zabójstwa. Zabójca nieznany, kilku nieznany

Dziś!!!

— wyjdzie z druku —

DOKUMENT HISTORYCZNY

ODBUDOWY WIEŻY JASNOGÓRSKIEJ (z ilustracjami),

wydany na pamiątkę poświęcenia Wieży. **Cena sprzedaży 5 kop.**
Zamawiać hurtownie można w księgarni p. f. „Nowicki i Sp.”, oraz w Administracji Dziennika częstochowskiego.

Nakład ograniczony.

Prosimy o wczesne zamówienia.

Generalna reprezentacja na Król. Polskie. kaucjonowanego na 15000 Rb.

Domu Komisowego „RUŚ”
w Rostowie nad Donem,
Gąssowski i S-ka Warszawa, Erywańska 16
telefon 189-72

Reprezentacja firm krajowych i zagranicznych, kupno i sprzedaż towarów krajowych i zagranicznych. Załatwianie czynności w instytucjach rządowych i prywatnych. Kupno i sprzedaż majątków i domów. Rekomendacja pracy. Biuro nauczycielskie. Szacowanie majątków i lasów.

Oddziały: Petersburg, Moskwa, Ekaterynodar, Odesa, Kijów, Łódź, Libawa.

578-4-2

Nowo-otworzona **Fabryka Smarów,**

do KÓŁ PASÓW, MASZYN, CYLINDRÓW itp.

Piotra URBAŃCZYKA

w DĄBROWIE Gór. (Hechliówka).

poleca się względem Szan. Publiczności. Obstalunki wykonywa się akuracnie i punktualnie. Wysyłka na żądanie za zaliczeniem pocztowem. Ceny smarów nader przystępne!

Poszukiwani są **Ajenci** z odpowiednią gwarancją.

Blizsze szczegóły w kantorze fabryki, 590-3-3

Hotel ANGIELSKI

w bliskości dworca kolei.

Posiada numerów 42, od Rb. 1.20 do Rb. 3

z pościelą, usługą i oświetleniem elektrycznym.

Telefon — Restauracja — Salon balowy — Oranżeria miejscowa dostarcza kwiatów dekoracyjnych.

KARETY i POWOZY na miejscu można zamawiać.

177-52-1

OSTRZEŻENIE.

Dowiedziawszy się, że od pewnego czasu niesumienne kupcy nadużywają zaufania publiczności w ten sposób, że sprzedają bieliznę papierową znacznie gorszego gatunku, obcego wyrobu za naszą, dopuszczając się w tym celu chytrego manewru, że kładą obcy lichy towar w nasze lub też w pudełka do złudzenia do naszych podobne.

Zwracamy przeto niniejszem uwagę Szan. publiczności na to nadużycie i uświadomiamy zarazem, że każda sztuka naszej bielizny, opatrzona jest naszą firmą **MEY & EDLICH, Leipzig** i naszą marką fabryczną

Mey i Edlich

Leipzig — Plagwitz.

Moi Szanowni Podróżni!

Gdy przybędziecie do **Wiednia** proszę wybrać się na swój pobyt

Wiedeń Hotel WANDL Wiedeń

Środek miasta, Petersplatz Nr. 9, w pobliżu Graben i Stefaniplatz. Piękne spokojne pokoje, elektryczne. Winda w domu. Wyborna restauracja. Ceny niskie. — Nr. telefonu 18043. — służba i portier mówią po polsku.

2-^a klasowa szkoła z klasą przygotowawczą dla dziewcząt i chłopców, **Z. Wigurskiej w. m. Częstochowie** przyjmuje zapisy od dnia 6 sierpnia, w d. p. Gradstejna, ul. Teatralna 24 w godz. od 5 do 6 popoł. W szkole wykładane będą: religja, języki: polski, rosyjski, francuski, niemiecki, arytmetyka, geografia, historia, nauki z przyrody, kaligrafja, rysunki, śpiewy, gimnastyka. W r. b. otwiera się oddzielnie klasę II-gą. * Przy szkole pensjonat. * Wpisy po rb. 40, 50 i 60 rocznie. Dla mniej zamożnych — ustępstwo. Egzaminy wstępne i poprawcze 4 i 5 września. Początek lekcyj 6 września.

DO SPRZEDANIA **PLACE** w Sosnowcu, na bardzo dogodnych warunkach. Blizszych informacji zasięgnąć można u **GIEOMETRY Malinowskiego** w Sosnowcu. 514-

Zakład naukowy 4-klasowy Marji Marzantowicz w Nowo-Radomsku, zapis uczenia przychodnich i pensjonarek od 20 sierpnia. Rok szkolny od 1 września. Konwersacja i muzyka. 590-3-3

Zawiadomienie. Niniejszym zawiadamia się Szan. Mieszkańców m. Sosnowca i okolic, że na zasadzie pozwolenia, udzielonego przez magistrat Sosnowca z d. 4 Lipca 1906 r., za № 13101, w d. 9 Sierpnia r. b., otworzony został przy ul. Modrzejowskiej (róg Krótkiej)

KTARG do sprzedaży owoców, warzyw i t. p. artykułów żywności. Polecając się łaskawym względem Szan. Publ. pozostajemy z poważaniem **Selowicz i Brauner.** 597-1-4

Dawnoegzystający **Hotel i Restauracja Sz. Goldfeina w Sosnowcu** „HOTEL KUPIECKI” został przeniesiony do domu p. **A. BERGMANA.** ul. Główna, i urządzony z komfortem, według najnow. wymagań. Duża sala balowa! Pokoje elegancko urządzone! Oświetlenie elektryczne! Zupelne wygody. Usługa punkt. Ceny przystępne.

Drugie ogłoszenia:

Potrzebny jest od 1 go Października r. b.

Lokal

położony w środkowych dzielnicach miasta, złożony z 3 lub 4 pokoi, przedpokoju i kuchni. Wymagalne dwa wejścia i pokoiki dla służącej.

Oferty proszę składać w Redakcji, pod literami „M. № 1”.

Zginął paszport

i półpasek, na imię Franciszka Świątlik, wydany przez gm. Huta Stara, pow. częstochowskiego, oraz weksel na rub. 15, kwit na rub. 6 i 3 świadectwa pracy.

Łaskawy znalazca zechce złożyć w Redakcji. 564-3-3

Do sprzedania

dwa psy. Jeden z gór Sw. Bernarda dwuletni; drugi syberyjski jednoroczny. Wiadomość w Redakcji Dziennika. 544-4-2

Zgubiono paszport

na imię Andrzeja Bujaka, lat 25, wydany przez wójta gminy Łopuszno. Złożyć w magistracie.

Stancja dla uczniów

klas niższych szkół polskich. Warunki dogodne, opieka troskliwa. Może być z korepetycją. Wiadomość w Redakcji. 608-3-1

Stancja dla uczniów

w Częstochowie, pomoc w językach. konwersacja francuska, niemiecka. Wiadomość: Wola Blakowa; poczta Nowo-Radomsk. Karczewska. Tamże pawie do sprzedania. 609-3-1

Szkoła prywatna,

2 klasowa męzka k. Januszajtysa w Częstochowie, Aleja II-ga № 28 (róg Teatralnej), z początkiem roku szkolnego otwiera klasę II-gą.

Wpisy od 30 do 50 rubli rocznie. Wykład w języku polskim i podług najnowszych metod.

Zapisy codziennie od 9 rano do 4 po południu. Egzaminy: 30, 31 sierpnia i 1 września. Początek lekcyj 3 września.

Dzieci urzędników i oficjalistów drogi żelaznej W.W. w szkole korzystają z praw ulgowych. Szkoła przyjmuje 15% bezpłatnych. 588-1-1

Obrona Częstochowy

panorama. Obok Klasztoru w parku otwarta od rana do nocy. 486-27-1

Owce.

Poszukuje zaraz 100 mocior zwyczajnych, zwanych „świnarki”. Lisieniec, p. Częstochowa, skrzynka 104. Olszyński. 591-2-2